

Úvodní stránka>Vyhledat právníka>**Druhy právnických profesí**

Druhy právnických profesí

Slovensko

Tato stránka uvádí přehled právnických povolání na Slovensku.

Právníká povolání – úvod

Státní zástupci

Organizace

Prokuratura Slovenské republiky je nezávislým státním orgánem, v jehož čele stojí **generální prokurátor**. Prokuratura v rámci svých pravomocí chrání práva a právem chráněné zájmy fyzických a právnických osob a státu.

Prokuratura Slovenské republiky má v rámci státního rozpočtu samostatnou rozpočtovou kapitolu.

Postavení a úlohu prokuratury a generálního prokurátora upravuje **Ústava Slovenské republiky** (článek 149) a **zákon č. 153/2001 o prokuratuře**, který rovněž upravuje pravomoci generálního prokurátora a dalších státních zástupců. Zákon rovněž upravuje organizaci a řízení státního zastupitelství. Postavení, práva a povinnosti státních zástupců jsou stanoveny v **zákoně č. 154/2001 o státních zástupcích a právních čekatelích**.

Hierarchická struktura

Vzhledem k tomu, že **prokuratura** je orgánem ochrany práva, je třeba, aby byla uspořádána hierarchicky. Zajišťuje jednotné provádění zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů a trestní politiky.

V rámci prokuratury existuje hierarchie státních zástupců, kteří jsou podřízeni generálnímu prokurátorovi.

Pravomoci

Mezi pravomoci prokuratury patří:

trestní stíhání osob podezřelých ze spáchání trestných činů a dohled nad dodržováním zákonů jak před zahájením trestního stíhání podle příslušného zákona, tak v průběhu přípravného řízení;

zajištění, aby osoby, které byly zbaveny svobody nebo jejichž svoboda byla omezena rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného státního orgánu, byly zadržovány na místech a za podmínek, které jsou v souladu se zákonem;

výkon svých pravomocí v soudních řízeních;

zastupování státu v soudních řízeních podle příslušných právních předpisů;

dohled nad dodržováním právních předpisů orgány veřejné správy v rozsahu stanoveném zákonem;

výkon svých pravomocí v oblasti mezinárodní spolupráce v rozsahu stanoveném příslušnými právními předpisy, mezinárodními smlouvami vyhlášenými zákonem a právně závaznými akty EU;

podílení se na přípravě a provádění opatření určených k předcházení porušování zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů;

pomoc při odstraňování příčin a podmínek trestné činnosti a předcházení trestné činnosti a jejím potlačování;

pomoc při přípravě právních předpisů (zapojení do legislativního procesu);

plnění dalších úkolů stanovených zvláštním zákonem nebo právním předpisem nebo vyhlášenou mezinárodní smlouvou.

Povinnosti

Generální prokurátor a jednotliví státní zástupci plní všechny úkoly, které spadají do působnosti prokuratury, a při plnění svých povinností a závazků využívají všechny dostupné zákonné prostředky. Jsou povinni:

provádět (podle svého nejlepšího vědomí a svědomí) Ústavu Slovenské republiky, ústavní a jiné zákony, zákonně vyhlášené mezinárodní smlouvy a jiné obecně závazné právní předpisy;

respektovat a chránit lidskou důstojnost a základní lidská práva a svobody a zdržet se jakékoli formy diskriminace;

chránit veřejný zájem;

jednat iniciativně, spravedlivě a nestranně a bez zbytečných průtahů.

Hierarchie

Organizační systém prokuratury Slovenské republiky tvoří následující **orgány**:

Nejvyšším orgánem je **generální prokuratura**, která stojí na vrcholu systému státního zastupitelství. Generální prokuratura se skládá ze:

zvláštní prokuratury, která byly zřízeny za účelem odhalování a stíhání případů korupce a organizovaného zločinu;

krajských prokuratur (8), které jsou ve svém regionu nadřizeny okresním prokuraturám, a

okresních prokuratur (55).

Generální prokuratura sídlí v Bratislavě.

Sídla a **územní obvody** podřízených státních zastupitelství odpovídají sídlům a obvodům příslušných soudů. Sídla a územní příslušnost však neodpovídají územně správnímu členění země.

Státní zástupci vykonávají své povinnosti v rámci **služebního poměru**, který vzniká při jejich jmenování. Státní zástupci jsou jmenováni generálním prokurátorem do **funkcí státních zástupců na dobu neurčitou**. Státní zástupci musí při nástupu do funkce složit bezpodmínečný slib.

Kvalifikační předpoklady

Státní zástupci musí být **slovenskými státními příslušníky** a splňovat následující **podmínky**. Dále musí:

být v den jmenování alespoň ve věku 25 let;

mít magisterský titul v oboru právo získaný na právnické fakultě vysoké školy ve Slovenské republice nebo uznávané osvědčení vydané zahraniční vysokou školou a potvrzující magisterský titul v oboru právo; pokud státní zástupce nejprve získá bakalářský a poté magisterský titul, musí být oba tituly získány v oblasti práva;

mít plnou způsobilost k právním úkonům a být zdravotně způsobilý k výkonu funkce státního zástupce;

mít čistý trestní rejstřík a být bezúhonný, aby mohl řádně vykonávat svou funkci;

dokonale ovládat slovenštinu;

mít trvalý pobyt ve Slovenské republice;

nesmí být členem žádné politické strany nebo politického hnutí;

složit zkoušku státního zástupce;

úspěšně absolvovat výběrové řízení, pokud zákon nestanoví jinak;

písemně souhlasit se jmenováním státním zástupcem na určitém státním zastupitelství.

Ke **zkoušce** státního zástupce se může přihlásit pouze **čekatel na výkon funkce státního zástupce**. Volná místa čekatelů na výkon funkce státního zástupce se obsazují prostřednictvím výběrové zkoušky.

Soudní znalecké zkoušky, advokátní zkoušky a notářské zkoušky rovněž splňují podmínky pro zkoušky státního zástupce podle tohoto zákona.

Povýšení do funkce vedoucího státního zástupce nebo do vyšší funkce je možné pouze na základě **výběrového řízení a po konzultaci s Radou státních zástupců**.

Dočasné přidělení státního zástupce k plnění úkolů v jiném státním zastupitelství podléhá jeho souhlasu. Bez tohoto souhlasu mohou být státní zástupci dočasně vysláni k plnění úkolů u jiného státního zastupitelství na dobu nejvýše 60 pracovních dnů v kalendářním roce, je-li to nezbytné k tomu, aby dané státní zastupitelství mohlo řádně plnit své úkoly.

Státní zástupce může být přeložen k jinému státnímu zastupitelství pouze v případě, že s přeložením souhlasí, požádá o přeložení nebo je přeložen z kárných důvodů.

Generální prokurátor může **pozastavit výkon funkce** státního zástupce, který je stíhán pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti při výkonu funkce státního zástupce nebo proti němuž je vedeno kárné řízení pro skutek, který by mohl vést k jeho odvolání z funkce státního zástupce.

Služební poměr státního zástupce lze **ukončit** pouze z důvodů stanovených zákonem.

Úloha a povinnosti

Státní zástupce vykonává dozor nad dodržováním zákona před zahájením trestního stíhání i v průběhu přípravného řízení. Při výkonu svých dozorových povinností mají státní zástupci pravomoc:

vydávat závazné pokyny příslušníkům policie před zahájením trestního řízení a v průběhu vyšetřování a zkráceného vyšetřování trestných činů a ukládat lhůty pro vyřízení případu; všechny pokyny musí být součástí příslušného spisu;

vyžádat si spisy, dokumenty, materiály a zprávy o stavu policejního vyšetřování po zahájení trestního stíhání, aby bylo možné zjistit, zda policie zahájila trestní stíhání neprodleně a zda postupuje správně;

účastnit se policejních operací, provádět jednotlivé vyšetřovací úkony nebo vést celé vyšetřování či zkrácené vyšetřování a vydávat rozhodnutí týkající se jakékoli věci; státní zástupce přitom musí postupovat v souladu se zákonem; stížnosti proti rozhodnutím státních zástupců lze podávat stejným způsobem jako proti rozhodnutím policie;

vrátit případ policii s pokynem doplnit vyšetřování nebo zkrácené vyšetřování a stanovit k tomu lhůtu; státní zástupce oznámí obviněnému i poškozenému, že věc byla vrácena zpět;

zrušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí policie a nahradit je vlastními rozhodnutími; státní zástupce může do 30 dnů rozhodnout o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci jinam, pokud nahradí rozhodnutí policie svým vlastním rozhodnutím jinak než na základě stížnosti podané oprávněnou osobou; proti rozhodnutí státního zástupce a usnesení policie lze podat stížnost; státní zástupce může rovněž vydat závazný pokyn k zahájení vyšetřování a zkráceného vyšetřování.

odejmout věc policistovi a přijmout opatření k jejímu předání jinému policistovi (jiným policistům);

přijmout opatření k zajištění toho, aby vyšetřování nebo zkrácené vyšetřování trestného činu spáchaného příslušníkem ozbrojených bezpečnostních sil prováděl policejní vyšetřovatel; před takovým opatřením si státní zástupci vyžádají stanovisko vedoucího úřadu inspekční služby; při vyšetřování nebo zkráceném vyšetřování trestných činů spáchaných celníky mohou státní zástupci postupovat obdobným způsobem.

Pouze **státní zástupce** má pravomoc:

podat obžalobu;

uzavřít s obviněným dohodu o vině a trestu a předložit soudu návrh na schválení této dohody;

přerušit trestní stíhání;

zastavit nebo předběžně zastavit trestní stíhání;

schválit smír nebo dohodu v přípravném řízení a zastavit trestní stíhání;

vydat příkaz k zajištění majetku obviněné osoby a určit, který majetek by neměl být zajištěn, nebo toto zajištění zrušit;

zajistit nárok poškozeného, zrušit jej nebo jej částečně zrušit nebo z něj vyloučit jednu z položek;

vydat příkaz k exhumaci mrtvého těla;

požádat o souhlas s trestním stíháním nebo vzetím do vazby ve věci, která vyžaduje souhlas Národní rady Slovenské republiky, Soudní rady Slovenské republiky, Ústavního soudu nebo Evropského parlamentu;

požádat soud o vzetí obviněného do vazby nebo o prodloužení doby vazby;

požádat o vydání příkazu k návratu obviněného ze zahraničí;

provádět předběžné vyšetřování v řízení o vydání, pokud zákon nestanoví jinak;

na základě žádosti příslušného zahraničního orgánu požádat o vydání soudního příkazu s cílem předběžně zajistit majetek osoby, proti níž je vedeno trestní stíhání v zahraničí, nebo část tohoto majetku, která se nachází na území Slovenské republiky.

Při výkonu **dozoru nad** dodržováním zákonnosti v **místech, kde jsou umístěny osoby, které byly zbaveny svobody** nebo jejichž svoboda byla omezena, musí státní zástupci dbát na to, aby tyto osoby byly v těchto místech zadržovány pouze na základě rozhodnutí soudu nebo jiného oprávněného státního orgánu a aby v těchto místech byly dodržovány zákony a jiné obecně závazné právní předpisy.

V občanskoprávním řízení má státní zástupce pravomoc:

podat návrh na zahájení občanskoprávního řízení za účelem:

uložení ochranné rehabilitace osobě ve věku od 12 do 14 let, pokud se dopustila trestného činu, který je podle trestního zákoníku trestán doživotním trestem; prohlášení stávky nebo výluky za nezákonné;

prohlášení za neplatný převod majetku státu podle zákona o prokázání původu finančních prostředků v případě privatizace, zákona, kterým se stanoví podmínky převodu majetku státu na jiné osoby, nebo zákona o správě majetku státu;

přezkumu zákonnosti rozhodnutí správního orgánu v případech, kdy námitce podané státním zástupcem nebylo vyhověno;

zrušení nezákonného rozhodnutí přijatého obcí, pokud obec své rozhodnutí nezrušila na základě námítky státního zástupce;

zasahovat do všech občanskoprávních nesporných řízení s výjimkou řízení o rozvodu manželství. Pokud je rozvodové řízení spojeno s řízením o určení styku manželů s jejich nezletilými dětmi po rozvodu, může do této části řízení zasáhnout státní zástupce.

V občanskoprávních sporných řízeních mohou státní zástupci:

podat žalobu v případech, kdy se stát domáhá vydání bezdůvodného obohacení, kdy je požadováno určení vlastnictví, kdy byla porušena ustanovení obecně závazného právního předpisu nebo kdy to stanoví zvláštní právní předpis;

vstupovat do otevřeného řízení v případech, kdy je jedním z účastníků řízení stát, právnická osoba zřízená státem, státní podnik, právnická osoba, v níž má stát majetkovou účast, obecní úřad nebo vyšší územní celek, nebo ve věcech týkajících se odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci.

Při výkonu dozoru nad dodržováním zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů orgány veřejné správy je státní zástupce oprávněn **přezkoumávat zákonnost**:

obecně závazných právních předpisů vydaných orgány veřejné správy;

vnitřních správních předpisů vydaných orgány veřejné správy s cílem zajistit plnění úkolů veřejné správy;

rozhodnutí přijatých v jednotlivých případech v oblasti veřejné správy;

činnosti orgánů veřejné správy při vydávání předpisů a rozhodnutí v oblasti veřejné správy.

Soudci

Organizace

Zaměstnanci soudů

Hlavní správce-asistent (382 Kb)

Soudní tajemník (295 Kb)

Vyšší soudní úředník (460 Kb)

Asistent soudce nejvyššího soudu (291 Kb)

Právníci

Právní databáze

Další informace naleznete na [internetových stránkách](#) Slovenské advokátní komory.

Advokáti / právní poradci

Právní databáze

Další informace naleznete na [internetových stránkách](#) Slovenského centra právní pomoci.

Notáři

Notáři ve Slovenské republice musí mít **právníké vzdělání**.

Úkolem notáře je vykonávat preventivní soudnictví a vydávat ověřené úřední listiny.

Na notáře dohlíží ministerstvo spravedlnosti.

Notáři musí být členy **Notářské komory** Slovenské republiky.

Právní databáze

Internetové stránky Notářské komory poskytují notářům pouze intranetovou podporu. Přístup je **bezplatný**, ale počet informací, které lze vyhledávat, je omezený.

Databáze poskytuje přístup k:

veřejným rejstříkům,

seznamu notářů (kontaktní údaje, známé jazyky, otevírací doba),

legislativě.

Poslední aktualizace: 16/05/2023

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.